

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Naročna tiskarna“ telefon št. 85.

„Reelno in solidno“.

II.

V utemeljevanju razpustnega dekreta pravi c. kr. nižjeavstrijsko namestništvo:

»Vsled vse razmere presežajočih stroškov za organizacijo in reorganizacijo na jedni strani ter vsled prevzetja nevarnih zavarovanj na drugi strani, je društvo »Unio catholica« v primeroma kratkem času prišlo v denarne težave, katerih se je hotelo rešiti z izvišanjem ustanovnega zaklada potom oddaje novih deležev.

Te razmere, zlasti pa način, kakor se je poskusila in deloma tudi izvršila oddaja novih deležev, so državnemu nadzorstvenemu oblastvu dale opetovano povod h grajam, opominom in odredbam ter bile povod, da je oblastvo društvu priporočalo, naj se prostovoljno razide, ako se mu ne posreči poravnati svoj finančni položaj.

Ko je na mesto ministrske odredbe z dne 18. avgusta 1880 drž. zak. št. 110 stopivša ministrska odredba z dne 15. marca 1896. drž. zak. št. 31 podala možnost, poslovanje zavarovalnih zavodov uradoma preiskovati, se je pri zavarovalnici »Unio catholica« opetovano, zadnjič po stanju z 31. decembra 1900 izvršila uradna preiskava v smislu in po določili § 39. omenjene ministrske odredbe. Uspeh preiskave je bil vedno ta, da je zavarovalnica dobila primerne ukaze, a vzlic temu se zavarovalnica ni resno potrudila, da bi bila napravana red.

Pri zadnji preiskavi se je zlasti tudi naslednje dognalo:

1. Društvo se je že dlje časa kar kupčijsko bavilo z nakupovanjem in zopetnim prodajanjem deležev ustanovnega zaklada. Tako je l. 1899. kupilo deležev v nominalni vrednosti 10.000 K za 5.000 K a zaračunilo je, da je sprejelo 10.000 K ter to postavilo v račun za l. 1899., izdatek 5.000 K pa je postavilo v račun za leto 1900.

Povsem jednaka manipulacija se je nameravala tudi l. 1900., oziroma 1901.

Glasom člana IV. uvodnih določeb k pravilom »Unio catholica« z dne 28. februarja 1889., oziroma jednako glasečih se določeb člana XII. odstavka 2. in 7. društvenih pravil z dne 2. januarja 1901 se smejo kupovati deleži le iz kupčijskih prebitkov, in sicer potom žrebanja in torej poljubno kupovanje deležev iz družih društvenih sredstev ne soglaša z društvenimi pravili.

To postopanje zavoda obsega torej prekoračenje društvenih pravil in je z ozirom na slabe gmotne razmere društva toliko nevarnejše, ker se je s tem itak neznatna gotovina porabila na škodo zavarovanih članov. Vrh tega je zgoraj označeno zaračunavanje te transakcije popolnoma nedopustno, ker se je na ta način prometni račun za l. 1899. nepraviloma kot za 10.000 K ugodnejši predstavil, račun za leto 1900 pa za isto svoto neugodnejši.

2. »Unio catholica« ni po veljavnih deželnih zakonih predpisanih prispevkov za gasilna društva raznim deželnim upravam niti naznanila, niti izplačala, dasi jih je od zavarovalnih članov pobrala.

Vsled pritiska državne nadzorstvene oblasti je sicer »Unio catholica« napravila rezervo za zapadle prispevke, ali vsled nezadostnih zapiskov se ni moglo dognati, če je ta rezerva primerna tozadevnim društvenim obvezam. Popisano ravnanje društva nasprotuje veljavnim zakonom.

3. Društvo ni plačalo po izpolnitvi statutarčnih pogojev zapadlih odškodnin, in sicer, kakor se je dognalo, zategadelj ne, ker ni imelo potrebnih sredstev.

Tu je posebno uvaževati, da je društvo že prejelo na pozavarovance spadajoči del odškodnin.

Te obveze, ki zadevajo popolnoma »Unio catholica«, so se v bilanci za leto 1900. postavile v rezervo za neporavnane škode, dasi se sme po veljavnih predpisih

tu izkazovati samo tiste slučaje škod, ki so se ob računskem zaključku že zgodile, a se še ni dognalo, koliko da znašajo.

Vsled tega vknjiževanja so refakcije povratnih zavarovalcev nepravilno izkazane, ker je njih delež pri plačilu škod previsoko, pri rezervi za škode pa prenizko izkazan.

Opisano nepravilno računovodstvo obsega, ne glede, da zahtevajo splošne pravne določbe pošteno vknjiževanje, tudi prestopke zoper določbe § 31. ministrske naredbe z dne 5. marca 1896 drž. zakona št. 31., glasom katerih se mora v računskem zaključku vse poslovanje in ves izkaz premoženja jasno in razločno predočiti.

Kar se tiče finančnega položaja »Unio catholica«, je po stanju z dne 31. decembra 1900 izvršena uradna preiskava zlasti pokazala, da ne glede na primankljaj v znesku 156.550 K 89 vin., ki ga bilanca izkazuje, tudi obstoječih društvenih aktiv ni smatrati za polnovredne in primerne za pokritje dotičnih svot.

Posebno je tu upoštevati, da društvo z vrednostnimi papirji, ki so v zalogi pri c. kr. priv. prometni banki, ne more prosto disponirati, ker je »Unio catholica« temu zavodu približno ravno toliko dolžna, in se gre tu najbrž za to, da so bili ti papirji v varstvo rečenega dolga zastavljeni.

V računskih zaključkih izkazane tirjatve pri agentih in filijalkah so v primeri s premijskim revirementom posameznih zastopstev tako visoke, da se mora precej znaten odstotek teh tirjatev smatrati neiztirljivim.

Ravno tako je preiskava izkazani znesek za razne dolžnike spoznala kot bržčas dvomljiv. Značilno za poslovanje zavoda je, da društvo računov pravnih zastopnikov ni kontroliralo, in da tudi računi raznih zastopnikov in uradnikov največ niso materialno pokriti.

V računskem zaključku za dubijozne tirjatve izkazana rezerva 4.000 K ni torej v prav nobeni razmeri k izkazanim tir-

jatvam pri agentih, filijalkah in raznih dolžnikih.

Končno tudi izkazana vrednost inventarja ni v nobenem soglasju z njega dejansko vrednostjo.

Ako se izkazana društvena aktiva po tem presoja, se spozna, da društvo v resnici nima nikakih omembe vrednih aktiv, da bi zamoglo svojim, po pravilih določenim dolžnostim napram članom zadostovati, nego da je, ker nima skoro nič razpoložljivih sredstev, odkazano izključno na to, da pritegne jamstvo članov po načelu vzajemnosti, zlasti ker ni ne rezerva premij, ne rezerva škod s primernimi vrednostmi v smislu § 30. ministrske naredbe z dne 5. marca 1896 državnega zak. št. 31. pokrita.

Kar se tiče drugega poslovanja tega zavoda, izhaja iz poročila o preiskavi, da ima društvo toliko režijskih stroškov, da ob njih nobena zavarovalnica ne bi mogla izhajati, zlasti pa ne »Unio catholica«, ker izdaja društvo za akvizicijo in ohranitev veliko več, nego dobiva od strani pozavarovalcev na proviziji.

Iz teh razjasnil izhaja brezdvomno, da društvo ni samo bistveno grešilo zoper svoja pravila in zoper določbe ministrske naredbe z dne 18. avgusta 1880 drž. zak. št. 110, oziroma na nje mesto stopivše ministrske naredbe z dne 5. marca 1896 drž. zak. št. 31., ampak da vsled svojega slabega gmotnega stanja tudi ne more dati upanja, da bi svoje delovanje moglo praviloma izvrševati. Pač pa je opravičen strah, da bo društvo, ako bi naprej delovalo, znatno oškodovalo koristi svojih članov, katere koristi mora država iz javnih ozirov varovati.

Zaukazani razpust je torej po navedenih zakonskih določbah popolnoma utemeljen in se je moral ta razpust toliko bolj odrediti, ker ravnateljstvo tega zavoda vzlic opetovanim rezkim opominom, naj stori, kar treba za saniranje zavoda, niti resno poskusilo ni, da napravi red in tudi

LISTEK

Koncert „Glasb. Matic“

dne 5. januarja t. l. se je izvršil vsestransko sijajno. Mnogobrojno občinstvo je z velikim zanimanjem in očitno tudi razumevanjem sledilo resnično zanimivemu programu. Dvořáková mojstrska dela, posebno zborovska in oratorijska, iz izvajanj v »Matič« koncertih Ljubljancev že dobro pozna, čisla in ljubi, kajti v desetletji obstanka pevskega zbora »Gl. Mat.« se je njih večina z resnično ljubeznijo in v krasno izvedenih koncertih izvajala. Opozarjamo samo na krasno uspele koncerte velikih Dvořákovih del, kakor »Stabat Mater«, »Mrtvaški ženini«, »Sveta Ljudmila«, psalm 149., »Hymnus«, »Te Deum« itd. V tem slavnostnem koncertu smo pa spoznali tudi ženijalnost mojstra Dvořáka kot skladatelja »programne« glasbe. Njegova najnovejša orkestralna dela: »Divja žena« in »Golobek« poleg uverture »Carneval« so bile glavne orkestralne točke. Čudovito je, s kako ženijalno invencijo in tehniko Dvořák vse čuvstvovanje in duševno razpoloženje narodnih in ponarodelih balad izraža. V blesteči instrumentaciji, v najlepših orkestralnih barvah, v markantnih, izrazovitih motivih slika nam sedaj navno preprosto

igranje otrokovo, njegovo kričanje, grozen strah pred divjo ženo, boj med njo in materjo otrokovo. Sedaj pa zopet očetov prihod in grozen tragičen prizor, ko najde doma mrtvega otroka in nezvestno mater. Resnično je, da glasba, ki sicer ne more dejstev slikati, izborna in vsakomur razumljivo mojstrsko slika duševna razpoloženja. Kakor »Divja žena«, tako ali še bolj razumelo je občinstvo simfonično pesem »Golobek«. Z žalobno koračnico je izrazil skladatelj v tugapolnih melodijah bolest, ihtenje in plakanje vdove, ki stopa za rakvijo umrlega soproga. Kako čvrst je prizor, ko mlad fant po cesti gre in žalujočo vdovo sreča. Vesela in živahna melodija trobente, spremljana s harfo in orkestrom izraža njegov veselje značaj. Hrupna in polna živahne radosti je svatba vdove z mladim ženinom. Izraz in prizor je tako mogočen, da si poslušalec živo predstavlja neštivilen narod, mladino v divjem, strastnem plesu. Ljubavno srečo pretrga grljenje gola, ki turobno obtožuje zločest vdovino. Čudovite harmonije segajo k srcu. Žena zblazni in konča svoje življenje. Vse te scene so tako jasno mojstrsko in razumno slikane, da poslušalec občuti hote ali ne hote vsa duševna razpoloženja narodne balade. Staro narodno pesništvo ljubi take balade, polne poezije, pa tudi groznih prizorov. Krasna je Dvořáková uvertura

»Carneval«. Vrvanja na plesišču, divjega strastnega plesa in ljubavnih prizorov na plesišču ni dosedaj še noben svetovni skladatelj v takih barvah izrazil, kakor Dvořák v tej uverturi. — Dvorni operni pevec gosp. Fran Pacal je sodeloval s krasnim svojim glasom in lepo interpretacijo v Dvořákovih ljubavnih pesmih, v tenorovi ariji iz opere »Dimitrij« in skupno z gospico Miro Devovo v prirčnih dvospevih. Dvospevi so občinstvu posebno ugajali. Njih muzikalna krasota živo spominja v svoji ljubkosti izraza na skladateljeve slavne »Moravske dvospeve«. Srebrnočisti glas gospice Devove v čutapolnem petju spajal se je jako ljubko z mogočnim tenorjem gosp. Pacala. Dodala sta, spremljana po orkestru, tudi dvospev iz »Mrtvaškega ženina«, ki nas je prijetno spominjal na prelepe dunajske koncerte. Mladi sveži glas gosp. Pacala in njegova pevska umetnost sta nas jako razveselila. Umetnika vsikdar radi pozdravljamo kot gosta »Matičnih« koncertov. Pevski zbor, dika in steber umetnostnega izvajanja slovenskega in velepomemben kulturni faktor v glasbeni umetnosti slovenski, nastopil je v impozantnem številu, okoli 180 pevcev in pevk, ki je s svojim izbornim, dovršenim sodelovanjem resnično proslavljala svojega društvenega častnega člana. Skladba »Padle so pesmi v dušo mi« je polna najčistejše poezije in globo-

kega čuta. Pevski zbor dvignil je čut in poezijo z idealno lepim predavanjem, mogočnim glasom, kakor najkrasnejšim pianissimom. Čim večji je zbor, tem težje je fino predavanje. Vsa čast glasbeni finosti in umetniškemu stremljenju tako velikega zbora. V resnici moremo biti Slovenci na tak zbor ponosni. Mogočen in za slavnost jako primeren 149. psalm, dovršeno izveden po pevskem zboru in orkestru, je zaključil to prekrasno slavlje Dvořákovega genija in njegovih del. Gosp. Ciner je prav lepo in dobro muzikalno na klavirju spremljal g. Pacala in dvospeve. Orkester, obstoječ iz 53 članov je jako korektno, dobro muzikalično ter z vidnim navdušenjem in vso vnemo sledil intencijam g. dirigenta in v krasnih blestečih barvah izvajal tako krasne skladbe. Da se je proslava šestdesetletnice dr. Antonina Dvořáka, častnega člana »Glasb. Matic« s tako sijajnim koncertom izvršila, gre največja zasluga neumornemu gospodu koncertnemu vodju Mateju Hubadu, ki se ni ustrašil truda in napora ter privedel pevski zbor društveni na višino umetniškega proizvajanja in orkester tako mojstrsko izvežbal. — Koncert je bil prav dobro obiskan. Med poslušalci smo opazili mnogo dostojanstvenikov in odličnega občinstva.

v najnovejšem času od ravnateljstva samega sklenjenega prostovoljnega razpusta podjetja potom likvidacije iz ničevih razlogov ni izvršilo, in s tem preprečilo, da se ni napravil definitiven red.

Od občnega zbora »Unio catholica« dne 28. junija 1901 storjeni sklep, iztirjati od članov v delno pokritje koncem leta 1890. izkazanega primankljaja 15%, doplačila k premijam — kateri sklep pa se ni razglasil na način, kakor bi se društvene odredbe morale razglasiti — ki se je izvršil na ta način, da se je pri obnovitvi zavarovanja doplačilo iztirjalo, ne more sanirati društvenih razmer. Kakor kaže uradno poročilo o poslovanju od 1. januarja do 31. julija 1901. se društvene razmere niso obrnile na bolje.

Tako se glasi utemeljevanje dekreta, s katerim je c. kr. nižjeavstrijski namestništvo razpustilo duhovniško zavarovalnico »Unio catholica«. Iz tega dekreta je razvidno, da je ta zavod posloval vseskozi nesolidno in neredno, da je časih naravnost sleparsko postopal ter bil zaradi tega sleparskega postopanja uradoma razgnan.

V Ljubljani, 10. januarja.

K nemško-češki spravi akcijski je prinesel »Pester Lloyd« dva članka, iz Prage in z Dunaja. Oba smatrata poskus, doseči spravo, za precej brezupen. Dunajski dopisnik pravi, da strankam nedostajajo pozitivne volje, spravo omogočiti, in da je usoda nezadržljiva. S Prage pa piše dopisnik, da so glavna zavira sprave nemški radikali, ki zahtevajo, da se zakonitim potom določi nemščina državnim jezikom. Zato se z ozirom na svoje volilce tudi nemški naprednjaki ne upajo, hoditi spravljujejo pot. Ako se posreči, pridobiti nemške naprednjake, da od te zahteve odstopijo, je možno, da se doseže sprava brez Vsenemcev. Potem se osnuje nova večina, ki je temelj parlamenta. Vprašanje pa je, ali bo hotela nova večina podpisati pogodbo z Ogrsko. Vse stranke zahtevajo, da se sklene pogodba z Ogrsko z boljšimi pogoji. Tudi novih bremen za vojno bi nova večina ne dovolila. V najboljšem slučaju, če se torej doseže sprava, se notranje politične težave v Avstriji ne odpravijo. Zato menijo svobodomiselniki in konservativni krogi, da brez »Kaiserschnitta« ne pojde, in da je brezparlamentarna doba vladanja neizogibna. »Národní Listy« pa menijo, da se pravne konference bržčas sploh ne začno.

Grofa Bülowa govor.

Nemški kancelar, grof Bülow je imel v velikemnemškem državnem zboru znamenit govor. Najprej je zavrnil Chamberlaina, ki je hotel braniti angleško armado v Južni Afriki s tem, da je napadel nemško armado. Bülow je naglašal, da je razmerje med Nemčijo in Anglijo prijateljsko, ki se mora v interesu obeh delov vzdržati. A nemški narod stoji previsoko, da bi ga mogla doseči krivična sodba. Tudi o Chamberlainu velja Friderika Velikega stavek: »Pustite ga, ne vznemirjajte se, saj grize granit!« Nato je Bülow zavračal trditve, da je trozveza mrtva. Trozveza ni pridobinska, nego zavarovalna družba, ki ni ofenzivna, nego najmiroljubnejša. Trozveza veže preteklost s sedanostjo in jamči bodočnost. A trozveza daje tudi zaveznikom svobodo, da so v dobrem razmerju z drugimi državami, zato se radi italijansko-francoskega zbližanja ni treba vznemirjati. Pogodba Italije in Francije glede sredozemskih vprašanj ni obrnjena proti trozvezi. Danes obsega politika vse velevlasti sveta, l. 1879. pa se je Bismarck-Andrassyjeva pogodba tikala le Avstro-Ogrske in Nemčije ter se je delala le evropska politika. Nemška politika je sedaj absolutno miroljubna. Ako trozveza Nemčiji ni posebno treba, je ta zveza vendar najboljša poročila za mir in da ostane vse pri starem. Nemčija mora skrbeti, da je njeno prijateljstvo vsakomur dragoceno, a njeno sovraštvo nikomur brez pomena.

Vojna v Južni Afriki.

Angleži se zopet bahajo z uspehi, ki pa niso posebno veliki in srečni. Lord Kitchener poroča iz Johannesburga: Med četami generala Plumerja in Buri, katere sta vodila Kristijan Botha in Oppermann, se je 3. in 4. t. m. vršil boj, v katerem so moral Buri zapustiti več svojih pozicij.

Del Plumerjevih čet, obstoječ iz lahke infanterije, je imel težke izgube. 18 mož je padlo, 5 častnikov in 28 mož je bilo ranjenih. Buri so imeli 9 mrtvih. — Potemtakem so bili pravzaprav Angleži na slabšem in Buri so se končno le premoči umaknili. Dalje poroča Kitchener, da je bilo v minoletem tednu 36 Burov ubitih, 9 ranjenih, 261 ujetih in 72 se jih je udalo. Polkovnik Kohlenbrander je te dni naskočil blizu Watertala bursko posadko. Pri tem je bilo 5 Burov ubitih, 29 ujetih. Lord Chamberlain je čutil zopet potrebo, braniti se očitano, da se je začela vojna z Buri le iz koristolovstva in pohlepnosti po zlatokopih. Zato je imel v Birminghamu govor, v katerem je svojim poslušalcem pravil, da so Angleži najliberalnejši narod na svetu, katere drugi narodi zavidajo in psujejo radi njih vrlin. To se godi že od nekdaj, in ne le v času vojne z Buri. Zato pa naj Angleži le vase zapajo, se le nase zanašajo in le zase skrbé v »sijajni osamljenosti«. Opirajo naj se le na svoje kolonije. Krvnih bratov, Amerikancev, Chamberlain ni omenil, saj je šele te dni Mac Kinleyev protikandidat Bryan izražal na nekem shodu svoje začudenje, da ameriška vlada v Washingtonu ne izrazi Burom svojih simpatij. Chamberlain je dokazoval neizogibnost vojne z Buri in naglašal, da se vojna mora končati z zmago in s pridobitvijo zemlje, do katere imajo Angleži dedno (?) pravico. V istem smislu je govoril te dni tudi angleški poštni minister Londonderry, ki je dejal, da ni niti govora o tem, da bi se dala Burom kaka neodvisnost. »Daily News« poroča, da je indijski podkralj, lord George Hamilton, dva odlična nemška tovarnarja, ki sta mu stavila velike trgovske ponudbe, zavrnil, ker je nemško časopisje radi tekoče vojne tako sovražno. Vendar se udeleži angleški prestolonaslednik godu nemškega cesarja.

Dopisi.

Z Dunaja, 8. januarja. Letošnji občni zbor društva za slov. visokošolce na Dunaji se je odlikoval s tem, da je bil izredno dobro obiskan. To dokazuje, koliko važnost pripisujejo temu društvu na Dunaji bivajoči Slovenci. Po pozdravu g. predsednika Pukla poročala sta gg. tajnik dr. Vidic in blagajnik dr. Klement Seshun o delovanju društva v minoletem letu. Gosp. dr. Vidic je povdarjal, da je društvo napredovalo, da je podpiralo več revnih dijakov kot druga leta, da se je pomnožila glavnica, v tem pa je nazadovalo, da je prejelo manj podpor kot preteklo leto. Glavnica pa se je izvanredno pomnožila. Pristopil je društvu kot ustanovnik znani slovenski tržaški mecen g. Fran Kalister s 5000 K z izrecnim določilom, da se ta svota naloži kot glavnica, ter da se porabijo samo obresti; kot ustanovnik je društvu tudi pristopil gosp. Janez Mlakar, hišni posestnik na Dunaji s 100 K. Slavni deželni zbor kranjski je tudi letos društvu daroval 400 kron. Obroke za društveno glavnico (ustanovnino) so plačali g. dvorni svetnik in dr. poslanec dr. Fr. Ploj, ces. svetnik Ivan Murnik, g. nadrevident Ivan Luzer. Med nabiralci se je odlikoval g. dr. poslanec Viljem Pfeifer, ki že 10. leto nabira darila za društvo. Za društvo sta nabirala tudi g. dr. poslanec Ivan Plantan in g. dr. Edvard Volčič, ces. kr. sodni tajnik v Novem Mestu. Število slovenskih posojilnic, ki so društvu poslale letos darila, se je pomnožilo, na čelu teh stoji hranilno in posojilno društvo v Ptuj s 1350 kronami. Odbor je prodal 3 delnice »Narodnega doma« v Novem Mestu »Glasbeni Matici« istotam za primerno ugodno kupnino. Iz poročila gosp. blagajnika dr. Seshuna je povzeti: društvena glavnica se je letos pomnožila za 5180 K, tako da znaša letos 16.836 K 44 v., razpoložne glavnice je leta 1900 ostalo 2188 K 76 v., prispevki rednih udov, podpornikov in dobrotnikov so to leto znašali 3867 K 19 v., obresti pa 720 K 90 v., vrnjene podpore 70 K, skupaj znaša razpoložna glavnica 6846 K 75 v. Iz te svote so se pokrili stroški: a) podpore 4363 K, b) upravní stroški 205 K 6 v., c) pristojbine in provizije poštne hranilnice 7 K 75 v. skupaj 4575 K 81 v., tako da je ostalo razpoložnine 2268 K 99 v., društveno

premoženje znaša ob sklepu letnega računa 19.105 K 43 v. Podpirancev je bilo 77 in sicer: 38 juristov, 21 filozofov, 8 medicincev, 4 tehnik, 2 agronoma, 1 slušatelj eksportne akademije, 1 akad. slikar, 1 akad. kipar, 1 tehnolog. Po deželah je bilo: iz Kranjske 48, iz Štajerske 18, iz Primorja 8, iz Koroške 3. V imenu preglednikov poroča gosp. sodni nadsvetnik Bogan Trnovce, da so gg. pregledovalci spise in društveno blagajno našli v uzmernem redu. Za izvanredni trud izreče zbor društvu blagajniku g. dr. Seshunu enoglasno zahvalo. Predsednik g. Pukl poroča o enoglasnem odobrovanju sklepu, da se je g. Fran Kalister za velikodušno darilo in g. dr. poslanec Viljem Pfeifer za to, da že 10. leto nabira darila za društvo imenujeta častnima udoma; to bodi zasluženima možema v trajno zahvalo društva in podpirancev, drugim pa v posnemanje. Zbor je temu predlogu navdušeno pritril. Posebno zahvalo izrekel je zbor slov. častnikarstvu, osobito: »Slovenskemu Narodu«, »Slovencu«, »Edinosti«, »Domovini«, »Soči«, »Gorici«, »Novicam«, »Dolenjskim Novicam«, »Süddeutsche Presse«, »Ljubljanskemu Zvonu« itd. Tem je pripisovati, da s svojimi noticami mnogo pripomorejo, da zanimanje in darežljivost pri obilnih narodnih davkih ni ugasnila.

Izpred sodišča.

Pri c. kr. deželni sodnji vršile so se dne 9. t. m. pod predsedstvom deželno-sodnega svetnika gosp. Schneditza sledeče prizivne obravnave:

1. Radi hudobnega poškodovanja tuje lastnine (§ 468 k. z.) sta bila pri glavni obravnavi dne 15. septembra m. l. obsojena od c. kr. okrajne sodnije v Ljubljani Janez Kozanc in Franc Klešnik, ker sta razmetala iz kozolca Janeza Douča ajdo, porezala željnate glave in napravila drugo škodo. Vložila sta po dru. Kapusu vzklic, kateremu se pa ni ugodilo.

2. Kapucinada. 71 let stari kapucin P. Valentin Peč je v okolici Črnega vrha beračil prf raznih kmetih za svoj kloster v Sv. Križu. Beračil je brez dovoljenja politične oblasti in nabral na ta način nad 200 zeljnatih glav. Okrajno sodišče je obsodilo patra radi tega nedovoljenega beračenja na 24 ur zapora. Prizivno sodišče je pa razveljavilo sodbo okrajne sodnije, češ, da ne spada pobiranje kapucinov in drugih beraških redov pod citirane zakone. Pater Valentin sme torej tudi nadalje beračiti, ne da bi imel oblastveno dovoljenje.

3. Samokres. Tone Pandrup, posestnik iz Zagona pri Postojni, je napravil v gostilni »kraval«. Ko so ga gosti nalomili, je potegnil nabasani samokres iz »žaka« in mahal nevarno z njim okrog sebe. Zato ga je sodnik obsodil na 3 dni zapora in konfisciranje samokresa. Mož govori kakor rojen »dohtar« in sodnijski dvor ugodí njegovi pritožbi v toliko, da dobi svoj revolver nazaj. »Lepa hvala, gospodi,« pravi in gre odsedeti svoje 3 dni.

4. Ptičji prijatelj. 64 let stari Janez Windisch je lovil ptiče na limanice. Prišla sta pa prijatelja ptičev Josip Handler in A. Loboda in ga povprašala za dovoljenje. Končno sta se Loboda in Windisch stepala. Okrajno sodišče je tepenega Windischa obsodilo vkljub temu, da je isti imel dovoljenje loviti ptiče, na 24 ur zapora, oziroma 10 K in plačilo kazenskih stroškov, deželna sodnja pa je ugodila prizivu in Windischa popolnoma oprostila.

5. Ustreljeni pes. 21 let stari Franc Novljan iz Male Račne je ustrelil z očetovo puško psa priče Ane Staré. Sodnik ga je radi tega obsodil na 2 dni zapora in zaplenjenje puške; zadnjo sodbo pa je spremenil v 10 K globe in to globo zopet v 24urni zapor. Javni tožitelj se je vsled tega pritožil na deželno sodišče. Sodnik: »Zakaj ste psa ustrelili?« — Toženec: »Ker je grizel.« — Sodnik: »Ali ste Vi »šintar« v Mali Račni? Kaj pa Vam je naredil pes?« — Toženec: »Lajal je na-me!« — Priča Ana Staré: »Lajev je, sej je to njegov dějl.« — C. kr. deželna sodnja je potrdila prvo sodbo.

6. Kletni tat. Janez Trček iz Idrške je bil obsojen na 10 dni zapora, ker je rad krompir jedel in istega kradel iz odprte kleti Marte Sedlaj. Deželna sodnja

je zavrnila njegovo pritožbo in potrdila sodbo okrajnega sodnika.

7. Sad klepetanja. Franc Griz iz Pijave Gorice je tožil Rezo Zabukovec, posestnikovo ženo, ker mu je ista baje očitala krivo prisego. Sodnik jo je obsodil na teden dni zapora z 2 postoma in na plačilo stroškov. Obadva sta vložila proti tej sodbi pritožbo. Franceta Griz zastopa dr. gl. Wurzbach, Rezo Zabukovec dr. Poček. Ker se ne da dokazati, da je Reza Zabukovec v istini obrekovala toženca na inkrimirani način in je to le posledica raznih klepetanj, jo dež. sodnja popolnoma oprosti. Troški bodo obema ohranili v spominu to klepetanje.

8. »Ta smrkov Janez«. Bilo je na hodniku okrajne sodnije v Ljubljani. Radi neke stvari sta bila vabljeni Janez Mohorčič in Anton Brglez. Zadnji stopi k prvemu in mu pravi: »Kaj boš ti pričal!« — »Kdo pa sem jaz?« ga vpraša prvi. — »Ti? Ti si ta smrkov Janez!« Drugokrat je pozdravil Brglez Mohorčiča: »Dober dan, ta smrkov Janez!« Sodnik ga je radi tega žaljenja časti obsodil na na 24 ur zapora in dež. sodnja je potrdila to sodbo.

9. V neki kavarni v Kranju sta se sprla Janko Sajovic in Johan Fink in naposled je dejal zadnji prvemu: »Halten Sie's Maul!« Radi tega je dobil globo 30 kron, oziroma 3 dni zapora, deželno sodišče pa je ugodilo Finkovi pritožbi in istega popolnoma oprostilo.

10. O tisti, ki je češplje tresla. Frančiška Železnik, ki je bila obsojena že dvakrat, enkrat radi tega, ker je »češplje tresla«, je bila obsojena na 4 dni zapora. Očitala je namreč stražniku Pintarju, da je isti Marijo Oman samo radi tega aretiraj, ker se mu ni hotela udati. Sodišče odloči, da je »notranji duševni proces«, s kakim namenom je stražnik vabil Marijo Oman seboj in da ni Franca Železnik poklicana, kritizirati njegova dejanja in je radi tega potrdilo sodbo. »Bom pa sedela 4 dni« pravi Franca na hodniku.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. januarja.

— Za vseučilišče v Ljubljani

poslali sta potem mestnega magistrata peticiji na ministrstvo občini Velika Varonica pri Ptuj in pa Lokavec na Primorskem ter »Bralno društvo Sloga« v Št. Vidu pri Vipavi.

— Ljubljanskó učiteljstvo

je volilo dne 9. t. m. namesto odstopivšega g. Jožefa Maierja novega zastopnika v c. kr. mestni šolski svet. Izvoljen je bil g. nadučitelj Fran Gabršček s 26 glasovi, in sicer v ožji volitvi z g. Luko Jelencem, ki je dobil 20 glasov. Pripomniti je, da je proti zadnjemu raztegnil svoji tipalnici jeden mestnih katehetov, kar seveda ne pospešuje harmonije med katehetom in posvetnim učiteljstvom!

— Nov konsum.

Pri Št. Petru na Krasu so klerikalci ustanovili novo konsumno društvo. Kurat Lenassi menda ne izhaja več s »profiti«, ki jih ima pri posojilnici. Glavni delež pri tem kosumu znaša 50 K, opravični pa 1 K, toda jamstvo znaša pri glavnih deležih za nadaljnjih 150 K, pri opravičnih deležih pa za nadaljnjih 99 K. S tem je zagotovljeno, da pridejo zadržniki popolnoma na nič, kadar nastane bankrot; da je bankrot gotov, za to jamči kurat Lenassi.

— **Poljudno znanstveno predavanje »Slov. Matic«, »Zdravniškega društva« in društva »Pravnik«** bode v nedeljo, dne 12. t. m. v veliki dvorani »Mestnega doma« ob pol 11. uri dopoldne. Predaval bode ravnatelj c. kr. umetno-strokovne šole gosp. Ivan Šubic o predmetu »Kako so zgrajene električne železnice, osobito pa ljubljanska?«

— **Velik koncert mojstra Emanuela Ondříčka** bo v nedeljo, dne 12. t. m. popoldne ob 5. uri v zgornji veliki dvorani »Narodnega doma« (ne v soboto 11. t. m., kakor je na plakatih naznanjeno). Emanuel Ondříček je najmlajši brat mojstra Frana Ondříčka in kljub svoji mladosti, star je šele 19 let, velik mojster in umetnik, ki postaja tekmecek velikega

Kubelka. Povsodi, kjer je do sedaj mladi mojster Ondriček nastopil, z navdušenjem hvalijo njegovo čudovito tehniko, njegov globok čut in temperament, prirčno pojoč vijolinski ton ter mojstrsko razumevanje skladb. Povsodi je dosegel fenomenalen in slaven uspeh ter burne ovacije. On je resnično umetnik najboljšje vrste, in jeden najmlajših, ki stopa zmagonosno v umetnostni svet. V lanskem letu je šele začel koncertovati. Nastopil je lani v koncertu pred ruskim carom Nikolajem s tolikim uspehom, da mu je car podelil visok red Marije Feodorovne. Ravno sedaj, v mesecih januarju in februarju, koncertoval bo povikrat v mestih: Zagrebu, Dubrovniku, Spletu, Mostaru, Sarajevu, Belgradu (pred kraljem Aleksandrom), v Zofiji (pred knezom), v Plovdivu, v Bukarešti (pred kraljico Carmen Sylva), v Carigradu, v Budimpešti, na Dunaju itd. To je njegovo prvo veliko potovanje. Pri koncertu bo sodeloval klavirski virtuoz Charles-Veyrych ki je bil učenec pariškega konservatorija in slavnega Stavenhagena. Koncert bo poseben umetniški užitek za Ljubljano. Vstopnice za ta koncert se dobivajo v Šešarkovi trafikli in v trgovini g. Lozarja. Priporočamo občinstvu, da obišče koncert mladega mojstra Emanuela Ondrička.

— **Ravnateljstvo nemškega gledališča** nam naznanja, da od predstave v korist ubogim ni vplačalo kot čisti dobiček 20 K, kakor se nam je poročalo, ampak 37 K 60 v.

— **Mati in hči umrla tekom 24 ur.** V dr. Bleiweisovi hiši pred škofijo umrla je včeraj popoldne 47letna šivilja Marija Topolškova, ki je preživljala sebe in svojo preko 70 let staro mater. Tekom današnje noči pa je tudi mati, ki je ležala v velikih mukah 10 let v postelji, umrla, tako da bodeta pokopani obe na isti dan.

— **Ustrelil se je v Divači orožniški postajevođa g. Valentin Žnidaršič;** bržčas se mu je zmešalo.

— **Utoji.** V hiši znane »šintarice« Helene Kopišarjeve v Studencu sta se hlapca Fran Šterk in Ivan Karlin sprla in je Karlin Šterku dvakrat nož zabodel v srce, vsled česar je Šterk takoj umrl. Karlin je pobegnil, a orožnik Hojšinek ga je še na izžanski cesti zasačil in izročil sodišču.

— **Mala statistika.** V letu 1901 je bilo v ljubljanskem mestu — t. j. pri mestnem magistratu — izdanih 283 potnih pravic, in sicer 124 potnih listov in 159 potnih pravic; potem 436 delavskih knjižic in 19 potnih izkaznic.

— **Število ljubljanskih društev.** Ljubljana je štela v preteklem letu 167 društev.

— **Število umrlih v preteklem letu.** Leta 1901 umrlo je v Ljubljani vsega skup — z mrtvorjenimi vred — 1275 oseb.

— **Prva jugoslovanska tovarna za kavine surogate v Ljubljani,** katere posestnik je znani rodoljubni trgovec g. Ivan Jebačič, ki je že naklonil družbi sv. Cirila in Metoda mnogo skupička svoje kavine primese (cikorije), ta tovarna ima sedaj tudi dvoje lepih razglednic, kačočih lično tovarniško poslopje z gospodarskimi zgradbami in parkom. Razen tega je izdal tovarnar še eleganten koledarček z običajno vsebino in glavnimi podatki o zgodovini in vspehih slovenske šolske družbe. Prva jugoslovanska tovarna za kavine surogate — cikorijo itd. — si je v kratkem času pridobila ugled tudi izven slovenskih mej ter se število domačih odjemalcev hitro množi. Naj bi ne bilo slovenske hiše, v kateri bi ne rabili fine kavine primese te narodne tovarne v prid družbi sv. Cirila in Metoda!

— **Ogenj.** Včeraj dopoldne je nastal v kuhinji Neže Čarmanove, gostilničarke na Žabjeku št. 3, ogenj. Ko je šla gostilničarka na trg, je pustila doma pri otrocih za varuhinjo 12letno M. Piksovo. Deklica je iskala neko reč v postelji in si pri tem svetila z žveplenkami. Zatosila je ogenj v posteljo, katera se je vnela in začela goreti. Na upitje otrok je prišla v kuhinjo branjevka A. Kataroni in pogasila ogenj.

— **V nožem zabodel je v noči od 8. na 9. t. m. ključarski pomočnik Iv. Karlin iz Stare Loke na Igu konjederskega hlapca Franca Sterka.** Vzrok je ljubosum-

nost zaradi neke ženske. Karlin se je včeraj sam zgasil pri žandarmeriji.

— **Prijet tat.** Policija je prišla tata Josipa Malenška, ki je ukradel na južnem kolodvoru zavoj barhanta in pred dnevi zaboj drož. Malenšek je bil delavec na kolodvoru.

— **Promog sta kradla** na južnem kolodvoru 11letni F. J. in žena nekega delavca. Tudi dve drugi ženski sta bili prijete, ko sta nesli s kolodvora ukraden promet.

— **Nezgoda.** Hlapca Gašperja Mlinarja je v hlevu »pri Maliču« konj udaril s kopitom v obraz in ga močno poškodoval.

— **Tatvina.** Vojaškemu zdravniku dr. A. Schwabu je ukradel neznan tat iz sobe zlat prstan v briljantom, vreden 120 K.

— **V Ameriko.** Policija je danes dopoldne na dojenjskem kolodvoru prijela nekega moža, ki je hotel nekega fanta, ki še ni zadostil vojaški dolžnosti, spraviti v Ameriko.

— **Tedenski izkaz** o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 29. decembra 1901 do 4. januarja 1902. Število novorojencev 14 (= 20.79‰), umrlih 22 (= 32.76‰), mej njimi jih je umrlo za otročico 1, za ošpicami 1, za jetiko 3, za vnetjem sopolnih organov 2, vsled mrtvo-uda 2, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 12. Mej njimi je bilo tujcev 6 (= 27.2‰), iz zavodov 10 (= 45.4‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za otročico 1, za ošpicami 2, za škarlatico 1, za tifuzom 2, za vratiko 1 oseba.

— **Demon-žena.** Po tridnevni obravnavi je bil v sredo obsojen bivši ulanski ritmojster Aleksander pl. Carina, pristojen v Senj v hrvatskem Primorju, na 4½ leta težke ječe, poostrene s postom vsakega četrta leta in s trdim ležiščem vsakega 1. februarja. Obsojen je bil zaradi vohunstva. Direktne dokaza, da je res izdal kake važne tajnosti vojne uprave, obravnava ni doprinesla. Carina je priznal, da je najbrž za Francijo opravljal posel nekacega vohuna, a dejal je, da je prodajal tujim agentom samo svoje kombinacije. Sodišče mu tega ni verjelo, največ zaradi tega, ker je za svoja dela prejel jako znatna plačila. Kazen je kruta, zlasti če pomislimo, kaki vzroki so zapeljali Carino, da je krenil na to pot. Aleksander pl. Carina je žrtev svoje žene; zapravljalnost njegove žene ga je spravila v pogubo. Moral je vojaško službo zapustiti, ker se je vsled zapravljalnosti žene zakopal v velikanske dolgove in postal je vohun, da zadosti željam svoje žene. Ta je v 15 mesecih porabila samo za klobuke 700 K, za čevlje pa 400 K, za svoje toilette v poldrugem letu 25.000 K, mej tem ko mož časih še toliko ni imel, da bi se nasitil. In vendar je bil slepo udan, še v trenutku, ko ga je zadel največja nesreča. Res, čudna je moč te žene; jednega moža je spravila v zgodnji grob, drugega v ječo. Adela pl. Carina je dobro znana tudi v Ljubljani in, seveda z drugim imenom, marsikomu še danes v živem spominu. Živela je tu več let s svojim prvim možem, nadporočnikom Mazzuchellijem. Stanovala je v Kolizeju, v Wolfovih ulicah in v Lassnikovi vili pod Rožnikom. Bila je tedaj najlepša in najelegantnejša dama v Ljubljani, pa tudi najbolj zapravljaliva. Svojega moža je popolnoma ruinirala. Več kakor pol milijona kron je razmetala v nekaj letih in povrh napravila še veliko dolgov. L. 1891 sta se grof Mazzuchelli in soproga preselila iz Ljubljane. Nekaj mesecev pozneje se je grof na Dunaju ustrelil, a še, ko je ležal na smrtnem odru, je grofica sklenila znanje s sedanjim svojim možem. In sedaj je drugega moža spravila živega v grob, a ko je stal pred sodniki, je imela že novo znanje.

— **Iz slovanskega sveta.** Pevec Šaljapin bo ob velikonočnih praznikih pel v Kijevu in Odesi 25krat, za vsak večer dobi 1200 rubljev. — Brnski češki turisti nameravajo ob velikonočnih praznikih velik izlet v Dalmacijo in Črno goro. — Češko pisateljsko društvo »Máj« je ustanovilo svojo lastno tiskarno. — Ta mesec je 50letnica smrti nepozabnega Jana Kol- larja, slavnega pevača »Slávy dcera«. — Dne 2. t. m. so v Sázávi pokopali znanega češkega publicista Pinkasa. — Dne 22. januarja bo dovršil hrvatski Homer, frančiškan Grga Marrič osemdeseto leto svo-

jega plodovitega, včaslužnega življenja. Po njegovih »Osvetnicah« je zaslovelo šir- rom Hrvatske njegovo ime kot prvega hr- vatskega epsko-junaškega pesnika. Martič je tudi vzbudil v svojem redu najživah- nejšo zanimanje in plodonosno delovanje za hrvatsko književnost. Martič je sin kr- šne Hrogovine, živi pa sedaj v bosanskem Kreševu, toda njegova domovina je vsa hrvatska zemlja, povsod ima svoje brate in častilce. Fra Grga Martič je pristna podoba navdušenega meniha. On je ma- šnik, misijonar, pridigar, učitelj, pesnik, pi- satelj, v svoji mladosti hraber turkoborec, gospodar in svetovalec ljudstva. Kako so nanj gledali Dunajčani, kadar se je svoje dni prišel poklonit cesarju za odlikovanje! Koščene zrasti, zvenelega obraza, sokolo- vega pogleda, junaškega vedenja, k temu frančiškanska kuta in na nji vojaške sve- tinje in zlati križci za državljanske zasluge. Evo, tako je v istini vekoslavni Martič, in tako vobče plava pred mojimi očmi podoba pristnega meniha. Slava slavnemu Hrvat- u, trikrat slava našemu slovanskemu bratu!

— **Viktor Kecskemethy v New-Yorku?** Kakor javljajo listi, se je napo- sled vendarle izvedelo, kje je defraudant Kecskemethy, ki je poneveril v Budim- pešti 588.000 kron. Pisal je namreč sam budimpeštanskemu listu »Pesti Hirlap«, da rad povrne razum 8000 kron ves ponever-jeni denar. Pismo, ki gotovo ni ponare-jeno, kakor trdi »Pesti Hirlap«, se glasi takole: »Cenjeni gospod urednik! Obžalu- jem svoj zločin, izgubil sem pamet, da sem mogel to storiti. Vem prav dobro, da ne morem priti domov, in tudi nočem, a tudi denarja ne maram, sovražim ga, iz- nebil bi se ga rad, vrnil bi ga pod slede- čimi pogoji: Pričenši pri županu, naj izja- vijo vsi kompetentni faktorji pod častno besedo, da me ne bodo več iskali, ter da me ne zadene nikakaz kazni. Sicer pa pri- pomnim, da me itak ne bo nihče našel, ker sem se popolnoma izpremenil. Star moj znanec, s katerim sem v Budimpešti mnogo občeval, je govoril z menoj več- krat o aferi Kecskemethy, in ni niti slutil, da sem jaz njegov stari prijatelj Kecke- methy. PS. Pripomnim še, da naj ne trpi radi mene nihče od uradnikov kako škodo«. Seveda je napisal to pismo bržčas kak po- rednež in ne Kecske mety.

— **Umoril soprogo in sebe.** Iz Saint-Etienne poročajo: Slaščičar Tantele je ustrelil vsled ljubosumnosti svojo so- progo, potem je porinil truplo v zakurjeno peč, kjer so našli ljudje le še posamezne njegove ogorke. Tantele je na to usmrtil tudi samega sebe.

— **Zamorka streljala na mi- sionarja.** Ameriški »Glas Naroda« piše z dne 21. decembra; »V Nyaku. Mlada zamorka Marta Gibson je v minoli noči trikrat streljala na misijonarja Gustava Collinsa. Slednji je že več mesecev vodil misijonske vaje in propovedi v tukajšnjem mestu. K vaju je prišlo največ zastopnic neznega (v Ameriki tudi črnega ali ruja- vega) spola, ker je bil Collins še mlad misijonar. Tudi mlada zamorka je prišla redno vsak dan in se je brez meje za- ljubila v Collinsa, o čemur pa slednji ni hotel ničesar vedeti. Ko se je v minoli noči Collins napotil proti domu, sledila mu je Marta Gibson in trikrat nanj ustre- lila. Dve krogli nista zadeli, dočim je je tretja predrla desno misijonarjevo roko. Zamorko so zaprli.

Društva.

— **Bolniško in podporno dru- štvo pomočnikov in zasebnih urad- nikov za Kranjsko** ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 12. januarja t. l. ob 2. uri popoldne v gostilni »Mira- mar« na Starem trgu. Prosi se za polno- številno udeležbo. Odbor.

— **III. plesni venček zaveze hotelskih, gostilniških in ka- varnarskih uslužbencev** se je več- raj izvršil v steklenem salonu kazine jako sijajno. Z zelenjem okrašeno plesišče se je kaj harmonično vjemalo s krasnim vencem neutrudljivih plesalk. To je bila prva plesna zabava v tem predpustu, ki je bila jako polnoštevilno obiskana. Pri vseh četr- torkah smo našli čez 60 parov. Ples so počastili mnogoštevilni gostilničarji, hote- lirji i. dr. Zapazili smo tudi več uglednih meščanov. Gostilna in kuhinja je vse ude- ležence popolnoma zadovoljila, tudi po- strežba bila je povsem točna. V odboru zaveze so gg.: Leop. Schreiber (načelnik), Josip Schrey (tega namestnik), Fil. Stein- ko (zapisnikar) in pa odborniki: Anton

Tonejc, Karol Grebenig, Karol Pospech Leon Pogačnik in Karol Petrovič. Odbor se je v istini vrlo potrudil, da je ta plesni venček tako sijajno uspel in prekosil vse prednike prejšnjih let ter zasluži vso po- hvalo.

— **Narodna čitalnica v Gor- njem gradu** je pri svojem 22. občnem zboru si izbrala v novi odbor sledeče gg.: načelnikom Josip Krajnc, veleposestnik; namestnikom Kazimir Bratkovič, c. kr. notar; blagajnikom Josip Pristan ml., po- sestnikov sin; tajnikom Josip Krajnc ml. lesnega trgovca sin; odbornikom: Jakob Božič, trgovec; Franc Kocbek, nadučitelj; Ignac Šijanec, učitelj; namestnikom: Franc Podbrežnik, tajnik okr. zastopa in Jo- sip Mikuš, gostilničar in mesar. Čitalnica se preseli v privatne prostore, ne bo- de torej več v gostilni, kot je bila dosedaj.

— **Odbor podpornega dru- štva za slovenske visokošolce na Dunaji za l. 1901-1902.** Pri 13. občnem zboru podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaji so bili v odbor izvoljeni naslednji gospodje: Pred- sednik: Jakob Pukl, c. kr. nadporočnik v ev., sodni tolmač bolg., hrv., srb., slov. jezika, posestnik itd. Podpredsednik I.: Dr. Friderik Ploj, vitez Franc Jožefovega reda, c. kr. dvorni svetnik, državni posla- nec itd. Podpredsednik II.: Dr. Frančišek Simonič, c. kr. kustos v vseučilišni knjižnici. Blagajnik I.: Dr. Kl. Sešhun, dvorni in sodni advokat (I. Singerstrasse 7). Blagajnik II.: Dr. Janko Babnik, c. kr. tajnik v justičnem ministrstvu. Tajnik I.: Dr. Fran Vidic, urednik državnega zakoni- ka. Tajnik II.: Dr. Teodor Stegú, c. kr. pristav v justičnem ministrstvu. Odbor- niki: Ivan Luzar, nadrevident južne že- leznice; monsignor Frančišek Jančar, papeški častni kamornik, župnik nemškega viteškega reda; Žiga Sežun, c. kr. kon- trolor v blagajnici državnih dolgov. Pre- gledovalci: Dr. Anton Primožič, c. kr. profesor, pridejan ministrstvu za uk in bogočastje; dr. Josip Mantuani, c. kr. amanuensis v dvorni knjižnici, profesor glasbe; Bogdan Trnovec, c. kr. sodni nadsvetnik pri c. kr. najvišjem kasacijskem sodišču. Odbornikovi namestniki: Dr. Vla- dimir Globočnik plem. Sorodolski, c. kr. dvorni svetnik; dr. Matija Murko, docent na vseučilišču, uradnik v ministr- stvu za vnanje stvari, učitelj ručnine na učilišču za vzhodne jezike; dr. Anton Povšič, c. kr. tajnik pri najvišjem in kasacijskem sodišču. Pregledovalcev na- mestniki: Alojz Kremžar, magistratni svetnik v pok.; Alojz Karba, c. kr. poštni pristav; Jožef Premern, c. kr. kontrolor poštne hranilnice.

Telefonska in brzajavna poročila.

Bled 10. januarja. Poroka nad- vojvodinje Elizabete s princem Win- dischgraetzem je preložena na dan 23. januarja.

Dunaj 10. januarja. Predposve- tovanja zastran češko-nemške sprave so se začela včeraj s konferencami, ki jih je imel Körber s knezom Für- stenbergom in z drom. Pacákom. Danes sta imela Körber in Rezek v parlamentu dolga posvetovanja v tej zadevi z drom. Heroldom in drom. Kramárem. Zlasti se je Körber za- nimal za stališče, ki ga je označil včeraj posl. Pantuček na tem shodu v Pragi. Pantuček je zahteval glede zunanjega uradnega jezika popolno pariteto, glede notranjega uradnega jezika pa reciprociteto.

Dunaj 10. januarja. Wolf je v svoji zadevi priobčil danes nov članek, v katerem pravi, da je jedino kriv Seidl. Zajedno prijavlja tudi pismo Seidlove tašče, gospe dr. Tschanove, katera zagovarja Wolfa in obsoja Seidla.

Gradec 10. januarja. Državno pravdnštvo je odredilo predpreiskavo po § 306. kazenskega zakona zaradi obglavljenja Hamerlingovega trupla. Profesor dr. Kratter pravi, da je imel od magistrata dovoljenje glavo preme- riti, in da je zato mrliča obglavil.

Budimpešta 10. januarja. Pri volitvi v Galgoczú je vladni kandidat propadel in je bil izvoljen klerikalni kandidat.

London 10. januarja. Govor grofa Bülowa zoper Chamberlaina je v an- gleškem časopisju obudil veliko nevoljo in nekateri listi trdijo, da se vsled tega govora ohladi nemško-angleško prijateljstvo.

London 10. januarja. Poroča se, da je v Paragvaju nastala revolucija, in da so se ustaši polastili prezidenta republike.

40.000 kron znaša glavni dobiček loterije v korist ogrevalnih sobam. Opozorjamo svoje štatalje, da se sročkanje vrši nepreklčno dné 16. januarja 1902.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 5. januarja: Marija Kotnik, delavka, 22 let, sv. Petra cesta št. 23, jetika. — Ivana Prohinar, uradnega sluge hči, 7 ur, Tržaška cesta št. 13, življenske slabosti.
Dne 6. januarja: Jera Markič, gostija, 80 let, Florjanske ulice št. 14, ostarelost.
Dne 7. januarja: Ivan Kordiš, trgovec, 68 let, Emonska cesta št. 4, srčna hiba. — Stanko Bervar, sprevodnikov sin, 7½, mes, Vodovodna cesta št. 28, vnetje sopilnih organov. — Jožef Selan, delavčev sin, 1½, leta, Streliške ulice št. 15, ošpice in pljučnica.
Dne 8. januarja: Marija Jevnikar, posestnikova žena, 50 let, Vodmatski trg št. 6, naduha.

V deželni bolnici:

Dne 1. januarja: Marija Ferkol, gostija, 62 let, srčna hiba.
Dne 3. januarja: Marjeta Knez, delavčeva žena, 33 let, vsled raka. — Fran Pajk, premogar, 57 let, zaprtje vode. — Terezija Vidregar, delavčeva žena, 29 let, prisad.
Dne 4. januarja: Ivan Valušnik, krojaški pom., 24 let, jetika.
Dne 5. januarja: Jakob Ivančič, dninar, 38 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806-2 m. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24 urah
9.	9. zvečer	744-7	-2-2	sl. zahod	jasno	0-0 mm.
10.	7. zjutraj	744-3	-5-6	brezvetr.	megla	
	2. popol.	743-2	3-4	sl. zahod	jasno	

Srednja včerašnja temperatura 1-7°, normale: -2-7°.

Dunajska borza

dné 10. januarja 1902.

Skupni državni dolg v notah	99-75
Skupni državni dolg v srebru	99-70
Avstrijska zlata renta	120-25
Avstrijska krona renta 4½	96-25
Ogrska zlata renta 4½	119-40
Ogrska krona renta 4½	95-15
Avstro-ogrski bančne delnice	1593-—
Kreditne delnice	642-50
London vista	239-32½
Nemški državni bankovci za 100 mark	117-22½
20 mark	23-42
20 frankov	19-03
Italijanski bankovci	93-65
C. kr. cekini	11-30

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja mej boleznijo in ob smrti našega iskreno ljubljene in nepozabnega gospoda

Ivana Kordisch-a
nadsprevednika v p. in trgovca

za obilno udeležbo pri pogrebu, zlasti vojaškemu Veteranskemu društvu, katero je bilo pod osebnim vodstvom gospoda Mihaliča tako mnogoštevilno zastopano, čast. gosp. predsedniku mestne hranilnice i. t. d. Vaso Petričiču in slednjic tudi za krasne vence izrekamo svojo najiskrenejšo in najprisrčnejšo zahvalo.

V Ljubljani, 9. januarja 1901.
Marija Kordisch in Ivan Samec.

Kavarno

dobro obiskovano in opremljeno z vso opravo, **vzamem s 1. marcem v najem.**

Ponudbe je do 15. t. m. doposlati na upravništvo »Slov. Naroda«.

Gostilna se odda v najem!

V Bohinjski Bistrici, kjer se vrši zgradba nove železnice, se odda hiša z gostilno in vrtno pod jako ugodnimi pogoji v najem. Zraven se pa tudi lahko izvršuje pekovski ali mesarski obrt.

Več pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Talanda Ceylon-čaj

je jednat, aromatičen, čist,

St. 1 v zavojčkih à K —20, K —50, K 1-25
St. 2 „ „ „ —24, „ —60, „ 1-50
St. 3 „ „ „ —32, „ —80, „ 2.—

se dobiva v vseh večjih specializiranih trgovinah. (2593-14)

Kot diurnistinja

išče službe pri kakem odvetniku ali notarju izobrazena gospica.

Vstop lahko takoj. Ponudbe pod L. na upravništvo »Slov. Naroda«.

Vabilo

plesnim veselicam

ki se bodo vršile

vsako soboto

v gostilni na Žabjaku št. 3.

K obilnemu obisku vabi

s spoštovanjem

Nežika Čarman

(104)

gostilničarka.

Št. 46056.

(94-1)

Ustanova za realce.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem izpraznjeno je eno mesto cesar **Frane Jožefove ustanove za realce** v znesku 100 kron na leto.

Do te ustanove imajo pravico v Ljubljano pristojni ali, ko bi takih prosilcev ne bilo, na Kranjskem rojeni, revni dijaki, ki obiskujejo c. kr. višjo realko v Ljubljani.

Prošnje za podelitev te ustanove vlagati je s potrebnimi dokazili vred do konca t. m. pri šolskem ravnateljstvu.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 2. januarja 1902.

(1912-37)

Sos. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.
Odhod iz Ljubljane jut. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomest, Monakevo, Ljubno, čez Selthal v Anasoe, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Inomest, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomest, Monakevo, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomest, Bregenc, Carib, Geneve, Paris, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovce, Plzen, Marjine vane, Heh, Franzove vane, Karlove vane, Frago, (direktni voz I. in II. razreda), Lipska, Dunaj via Amstetten. — Ob 10. uri svečer osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomest, Monakevo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m svečer. Prihod v Ljubljano jut. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Monakevega, Inomosta, Franzensfesta, Solnograda, Lince, Steyra, Anasoe, Ljubna, Celovca, Beljaka, (Monakevo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m jutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Plzua, Frago, (direktni vozovi I. in II. razreda), Budejovce, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Cariba, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Monakevega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m svečer osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri in 44 m jutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 35 m svečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 23 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m svečer, ob 10. uri 25 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m svečer in ob 9. uri 55 m svečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1)

Dne 14. januarja 1902
dopoludne ob 9. uri

vršila se bode

v hiši Čevljarske ulice št. 3

prostovoljna javna dražba
različne sobne oprave

h kateri se kupci vabijo. (100-1)

Žrebanje že v četrtek!!!

Glavni dobiček
kron **40.000** vrednosti

Srečke za ogrevalne sobe
(Wärmestuben-Lose)
Srečka à 1 krono

priporoča (2659-17)
J.C. MAYER
v Ljubljani.

Razglas.

V Ilirski Bistrici na Kranjskem se bode prodajala konkurzna zaloga blaga iz konkurza trgovca **Aleksandra Ličana** en bloc — to je po čez — ponudbenim potom onemu, ki bode največ ponudil.

Zaloga sestoji iz špecerijskega in manufakturnega blaga, dalje iz železnine, moke in žita in je ta zaloga blaga iz trgovine v Ilirski Bistrici po sodni cenitvi vredna 15031 K 29 vin. in od gori navedene zaloge ločena zaloga blaga iz trgovine v Dolenjah 1917 K 04 vin.

Za vsako zalogo blaga poslati je posebej pismeno ponudbo najkasneje do 20. januarja 1902 upravniku konkurzne mase brez kavcije.

Kupnino je plačati takoj po sprejemu ponudbe v gotovini upravniku mase in si upravnik mase izrečno pridrži pravico posamezne ali vse ponudbe sprejeti ali ne, ne da bi moral za to navesti razloge.

Sprejem ali zavrnitev ponudbe naznanila se bode pismeno najkasneje do 1. februarja 1902.

Popisni in cenilni zapisnik in zaloga blaga more se ogledati do 20. januarja 1902 med sodnimi uradnimi urami v Ilirski Bistrici; uprava mase morebitnim kupcem ne jamči ni za množino ni za kakovost v cenilnem zapisniku navedenega blaga in kupec mora takoj po sprejemu svoje ponudbe na svojo nevarnost in troške zalogo blaga prevzeti.

Upravnik konkurzne mase:

Dr. Alojzij Žnidarič,
c. kr. notar v Ilirski Bistrici.

(43-2)

Pozor!

Pozor!

Prijatelj! Kje se toči najbolj naravno in najcenejše vino???

— Odgovorim ti jutri!

(106)

Lepo zeleno

bršlinje

v vencih ca. 20 metrov po 2 K venec, pri večjih naročilih znatno ceneje.

Naročila prejema **Fran Bergant, Ljubljana, Sv. Jakoba trg.** (92-1)

Meblirano sobo

iščeta 2 samska računska podčastnika s 1. februarjem (s hrano ali tudi brez nje).

Ponudbe pod naslovom: K. P. domobranska vojašnica. (99)

Dijak

išče službo za pisarja ali kaj sličnega.

Več se izve pri upravništvu »Slov. Naroda«.

(53-2)

Kot blagajničarka

v trgovino ali pa kot pisarica v kako pisarno želi vstopiti izobrazena gospodična.

Ponudbe pod **A. S. Martinova** cesta 23 v Ljubljani. (4-3)

Lepo, skoraj nič rabljeno

kolo

proda se po nizki ceni radi bolezn. (54-2)

Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Ženski

šivalni stroj

skoro nov in v najboljšem stanu, **proda se takoj po nizki ceni.** (98)

Kje? pove upravništvo »Slov. Naroda«.

V najem se da lokal

ozir. proda se stara dobro upeljana **specerijska trgovina** z žganjetočom v nekem trgu na Dolenjskem. Pri prevzetju zahteva se tretjina, t. j. okoli 1000 K na račun, drugo pod zmernimi pogoji. Naslov se izve pri uprav. »Slov. Naroda«.

(35-3)

Razpis.

Mestno županstvo razpisuje s tem

zgradbo nove mestne realke v Idriji.

Zadevni načrti, pogoji in drugi pripomočki so v občinski pisarni vsakemu na ogled. Potrebne ponudbe se morajo poslati županstvu do 20. januarja 1902.

Mestno županstvo v Idriji,

dne 8. januarja 1902. (91-2)

Št. 46058.

(25-2)

Ustanova za sirote.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem izpraznjeno je mesto **Jožefe Jale** nove ustanove za sirote v znesku 84 K na leto.

Prošnje za podelitev te ustanove, do katere imajo pravico v Frančiškanski, v Št. Peterski ali v Št. Jakobski župniji v Ljubljani rojene sirote, ki še niso 15 let stare, vložiti je tukaj do 20. januarja t. l.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dne 29. decembra 1901.

Vabilo

k

plesnemu venčku

kateri se bode vršil

v soboto in v nedeljo
dné 11. in 12. januarja 1902

v gostilni „pri Majarončku“
v Vodmatu stara št. 1.

Postrežba točna. — Vina izvrstna.

Začetek ob 4. uri popoldne.

Vstop prost. Godba na lok.

K obilni udeležbi vabi (97)

Jernej Jelenič, gostilničar.